

TRAGE WEGEN

Dominique Biebau

Trage Wegen

Een politieke klucht

Voor A., A. & M.

Ontdekt door de lezers van **TenPages.com**

TenPages.com*

*where books are born

© 2013 – Dominique Biebau & Uitgeverij Vrijdag
Jodenstraat 16 – 2000 Antwerpen
www.uitgeverijvrijdag.be
<http://dominiquebiebau.wordpress.com/>
<http://tragewegen.wordpress.com>

Omslagontwerp & auteursfoto: Andy Huysmans
Vormgeving: theSWitch

NUR 301
ISBN 798 94 6001 200 6
D/2013/11.676/186
e-boek ISBN 978 94 6001 206 8

Niets uit deze uitgave mag door middel van elektronische of andere middelen, met inbegrip van automatische informatiesystemen, worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

1. Holle Weg 7
2. Vakman 10
3. Ja 12
4. Hanne 13
5. Dilemma 14
6. De Scheve Schaats 15
7. Grond 19
8. Fietsen 23
9. Laila 25
10. Siebert 28
11. Hapjes 30
12. Vrouwen 33
13. Dubbel glas 35
14. Op één 38
15. Foto 40
16. Sonja 41
17. Klacht 43
18. Slogan 45
19. Affiche 47
20. Man Bijt Hond 49
21. Reacties 51
22. Markt 55
23. ICT 57
24. Blok 62
25. Stemcomputers 67
26. Wouter 68
27. D-day 70
28. Stem 73
29. Oorstokman 75
30. Mandaat 77

31. Coalitie 79
32. Gemeenteraad 81
33. Kaart 85
34. Klasgesprek 86
35. Otter 89
36. Duivelspact 95
37. Voetbal 97
38. Oprit 100
39. Informant 101
40. Siebert II 103
41. Jehovah 105
42. Jacht 106
43. Klinkers 108
44. Kamiel 110
45. Bij de ballen 113
46. Gemeenteraad II 114
47. De Scheve Schaats II 118
48. Ruzie 120
49. Therapie 121
50. Wraak van een middenstander 123
51. Crisis 126
52. Stofzuiger 129
53. Bezoek 133
54. Ontslag 137
55. Stofzuiger II 141
56. 4x4 144
57. Tactiek 147
58. Opvolger 148
59. Trunten 150
60. Holle Weg II 152
61. Geheugen 154
62. Kerk 155
63. Holle Weg III 157

1. Holle Weg

Het begon met een jongen. Een ventje van een jaar of vijf – enthousiast peddelend op een schattig fietsje. Zijn rode muts vormde een mooi contrast met de besneeuwde velden. Andries vroeg zich af waar de ouders waren. Waarschijnlijk wandelden ze wat verderop, verwickeld in een gesprek dat stukken interessanter was dan hun kroost.

Andries keek de kleine Flandrien na tot de muts achter een rij knotwilgen verdween. Daarna verdiepte hij zich weer in zijn verbeterwerk. Straks zou hij aardappelen schillen en de kinderen van school halen. Het zou een gewone dag worden, één van de vele in een eindeloze reeks. Het vooruitzicht maakte hem niet echt vrolijk.

Een uur later hoorde hij de sirenes. Ze werden steeds luider, tot ze plots stopten. Sirenes zijn als kleuters. Je moet je pas zorgen maken als je ze niet meer hoort. Andries stond op van zijn bureau en probeerde zo onopvallend mogelijk de glasgordijnen opzij te schuiven. Een ambulance en een auto van de lokale politie stonden schuin tegenover zijn huis geparkeerd, hun zwaailichten uitbundig dansend. Twee agenten stapten uit. Andries voelde zich ongemakkelijk, dat deed hij altijd in de nabijheid van uniformen.

Rosalie, de overbuurvrouw, had minder scrupules. Zij stond al buiten en droeg haar onafscheidelijke blauwe schort, het soort dat alle Blaarbeekse vrouwen vanaf hun vijftigste leken te dragen. Eén van de agenten stapte op haar af en vroeg haar blijkbaar iets. Zijn collega wees naar de Holle Weg. Toen pas dacht Andries aan het jongetje. Hij rende naar buiten.

De ambulance probeerde door te rijden, de Holle Weg in, maar dat bleek onmogelijk. Het chassis bleef achter de hoog opstaande wegboord haperen. Twee potige ambulanciers sprongen uit de auto en liepen te voet verder, een draagberrie tus-

sen hen in. Intussen begon het opnieuw te sneeuwen. Andries voelde een sneeuwvlok in zijn nek en huiverde. Naast hem stond Rosalie, die hem maar al te graag van alle details op de hoogte bracht.

‘De jongste van De Bruyne. Ze wonen naast de Blauwputhoeve,’ zei ze. Andries kende de familie niet en hun jongste al helemaal niet - evenmin als de Blauwputhoeve. Hij woonde vier jaar in Blaarbeek, niet lang genoeg om zich het accent en de lokale geschiedenis eigen te maken.

‘Hij zit één jaar lager dan onze Loïc,’ zei Rosalie, alsof dat ook maar iets uitmaakte. Loïc was de oudste kleinzoon van Rosalie. Andries kende hem van de onuitputtelijke voorraad pasfoto’s die Rosalie hem al onder de neus geschoven had.

‘Wie heeft hem gevonden?’ vroeg hij.

‘Wandelaars.’ Het klonk als een vloek. Rosalie wantrouwde iedereen die tijd had voor zoiets frivools als een hobby. Zelf vulde ze haar dagen met compulsief schoonmaken en lelijke truien breien voor haar kleinkinderen.

De ambulanciers waren snel terug. Op de berrie lag een jongen, zijn krijtwitte gezicht stak boven een thermisch deken uit. Hij leek bewusteloos. Andries herkende hem aan zijn rode muts. De ambulanciers schoven de berrie in de ambulance, waarna die weer met stille zwaailichten vertrok.

De hele gebeurtenis duurde niet langer dan tien minuten. Behalve Rosalie en Andries waren ook andere burens op straat gekomen. Sommigen had Andries nog nooit eerder gezien. Een man in pyjamabroek en onderhemd rookte een sigaret. Enkele kinderen liepen uitgelaten door de drukte heen. Toen de ambulance de hoek om verdween, loste de kleine menigte snel op. Als laatste ging ook Andries terug naar binnen, naar zijn stapel verbeterwerk. Na vijf toetsen gaf hij het op. De *relative pronouns* konden hem voor één keer gestolen worden, net als de bedroevend primitieve antwoorden van zijn leerlingen op de vraag ‘Describe your perfect day. Use at least 5 future tenses.’

Andries voelde zich leeg. Een vage onrust in zijn hoofd dreef hem opnieuw naar buiten. Hij trok een shirt met lange mouwen aan en wong zijn voeten, zonder de veters los te maken, in zijn oude, uitgetrapte loopschoenen. Voor hij het wist liep hij over de Holle Weg, langs de rij knotwilgen waar hij de jongen die middag had gezien. Even voelde hij zich een voyeur, een ramp-toerist, maar de lading *heavy metal* op zijn iPod blies al snel elk schuldgevoel aan flarden.

Andries’ vrienden bewonderden zijn sportiviteit. Zelf haalden ze met moeite een halve *Start to Run*, iets wat ze weten aan hun prille ouderschap of een veeleisende baan. Hijzelf vond er niets heroïsch aan. Hij *moest* lopen, een andere keus had hij niet. Het was een verslaving. Zoals een junk naar zijn shot verlangde, zo verlangde Andries naar zijn uurtje lopen. De dagen dat hij niet liep, was hij een stuk chagrijniger dan anders. Soms stuurde zijn vrouw, Laila, hem zelfs naar buiten om zijn rothumeur er af te lopen.

Blaarbeek had een uitgebreid netwerk van landwegen; alles samen meer dan 90 kilometer lang. De gemeentelijke infokrant bezong het regelmatig als een ‘unieke toeristische troef’ – alsof er ook maar één iemand buiten de gemeentegrenzen *Info Blaarbeek* las en zo overtuigd kon worden zijn zuurverdiende geld in de plaatselijke middenstand te pompen.

De sneeuw slurpte alle geluiden op. Zelfs de E40, die de gemeente in tweeën sneed, was met moeite te horen. Behalve de geribbelde voetafdrukken van de ambulanciers en een dun bandenspoor, was het sneeuwtapijt nog onaangeroerd. Andries waande zich een ontdekkingsreiziger op een pas ontdekte plaaneet, een gevoel dat zelfs Metallica niet kapot kreeg.

Andries was geen snelle loper. Hij kon *lang* lopen, maar deed dat bijzonder voorzichtig, behoedzaam (‘als een Jeannette’ volgens zijn broer), want de angst voor een blessure zat er diep in. Die dag permitteerde hij zich echter een sneller tempo. Dat deed hij altijd als er iets te vergeten viel.

Het fietsje. In de drukte had niemand zich erom bekommerd. Het lag naast het pad, vegen in de sneeuw markeerden de plek waar het jongetje gevallen was. Andries vloekte binnensmonds. Hij herkende de plaats. Twee weken geleden was hij er ook onderuit gegaan, toen hij over enkele losse stenen struikelde. Iemand had de stenen er samen met ander bouw materiaal gedumpt. Dat gebeurde wel vaker, maar die keer was het een hele hoop geweest. Andries had de gemeentediensten gebeld en die hadden beloofd de troep zo snel mogelijk op te ruimen. Hij bukte zich en veegde de sneeuw weg. Alle rommel lag er nog.

Andries ergerde zich sowieso mateloos aan sluikstorters, maar dit ging een stap verder. Omdat iemand een bezoek aan het containerpark te duur vond, lag er nu een jongen in het ziekenhuis. Het maakte hem moedeloos. ‘Ik krijg die smeerlap wel te pakken,’ fluisterde hij tegen zichzelf. Hij herhaalde het zinnetje, wat luider, proefde de woorden op zijn tong en glimlachte. Daarna wandelde hij terug naar huis, waar een hoopje gerimpelde aardappelen op hem wachtte.

2. Vakman

Hij was een goede burgemeester. Geen tafelspringer, maar een vakman. Als iemand daaraan twijfelde, wees hij naar de muur achter zijn bureau. Daar hing een bladzijde uit Het Nieuwsblad, met vier punaises, als een reusachtige vlinder, aan het prikbord genageld. De lezers van de krant hadden hem een acht op tien gegeven in de jaarlijkse burgemeestersenquête – de hoogste score van de streek. Een vakman dus. Hij kende de inwoners. Niet de nieuwe inwijkelingen, daar hield hij zich niet mee bezig, nee, de echte Blaarbekenaren. Zij die er al generaties lang woonden, met degelijke, Brabantse familienamen. De Verhoevens, Smet-sen en Van den Bempts. Toegegeven, ze waren een uitstervend

ras, maar nog steeds talrijk genoeg om hem al twee termijnen aan het burgemeesterschap te helpen. Hij was hun burgemeester, één van hen.

De gemeentesecretaris, Jo, had hem het nieuws gebracht. Slecht nieuws bracht hij altijd persoonlijk. Zo’n man was hij, de gemeentesecretaris. Niet bang om zijn baas dingen te vertellen die hij niet graag hoorde. De burgemeester apprecieerde dat. Het was één van de redenen waarom hij hem al die jaren geleden voor de job had voorgedragen.

Hij stond voor zijn bureau, handen op de rug, als een kapitein op zijn commandobrug. Buiten sneeuwde het nog steeds – de vierde dag op rij. Het gemeentehuis lag op een heuvel, op de plek waar vroeger een watertoren had gestaan. Zijn kantoor lag op de tweede verdieping. ‘Het Arendsnest,’ noemden de inwoners het. Van daaruit had de burgemeester een quasi onbeperkt zicht over het volledige grondgebied van zijn gemeente. Bij helder weer zag hij zelfs de torens van Leuven. Zijn blik dwaalde als vanzelf af naar het wilgenbos aan de rand van de dorpskern.

‘Het ziekenhuis heeft gebeld,’ had Jo gezegd. ‘Hij is aan de betere hand. Een gebroken been, meer niet.’ Jo’s gezicht was een perfect masker dat geen enkele emotie toonde. Soms vroeg de burgemeester zich af of hij thuis ook zo was – een onpeilbare echtgenoot en vader, achter een krant verborgen.

‘Moeten we een persconferentie beleggen?’ vroeg hij.

‘Dat zou alleen maar de aandacht trekken,’ antwoordde de secretaris. De burgemeester knikte. Discretie was belangrijk in hun branche. Soms beeldde hij zich in hoe elke gemeente zijn eigen Jo had – een haast onzichtbare man achter de schermen die zorgde dat de dingen vooruitgingen. Iemand die de zaken geregeld kreeg.

‘Ze kunnen ons toch niets verwijten?’ Hij keek Jo recht aan. Die gaf geen krimp. ‘Nee,’ zei hij, ‘We zijn met alles in orde.’

De burgemeester ontspande zich. Als Jo zei dat alles in orde was, dan was het ook zo.

‘De drukproeven van de verkiezingsfolders zijn net binnen,’ zei Jo.

De telefoon rinkelde. Het Nieuwsblad. Sinds die acht op tien mochten ze hem alles vragen.

3. Ja

‘Nee.’

Voor Andries was dat het moeilijkste woord. Hij kon simpelweg geen nee zeggen. Ook niet toen Walter hem voor het eerst belde.

‘Ik heb je gegevens van de studentenafdeling van de partij,’ zei Walter. De manier waarop hij het woord ‘gegevens’ uitsprak had voldoende moeten zijn om de hoorn neer te gooien. Andries vervloekte zijn opvoeding, niet voor het eerst, die hem had geleerd dat het niet netjes was om mensen botweg iets te weigeren.

‘Je bent al tien jaar lid,’ klonk het aan de andere kant van de lijn. Andries knikte. Als student had hij zich bij Groen aangesloten; voornamelijk om zijn ouders te choqueren. Om de drie maanden kreeg hij een ledenblaadje dat hij al jaren ongelezen bij het oud papier gooide. Hij had in jaren geen lidgeld meer betaald. Ze moesten wel heel erg wanhopig zijn als ze hem belden.

‘We zoeken nog iemand voor de dertiende plaats van de lijst voor de gemeenteraadsverkiezingen,’ zei Walter.

‘De kans dat je verkozen wordt, is natuurlijk nihil,’ voegde hij eraan toe.

‘Moet ik mee campagne voeren?’ vroeg Andries. Dat hoefde niet, verzekerde Walter hem, hoewel zijn deelname aan de fietskaravaan zou worden geapprecieerd. ‘Fietskaravaan.’ Het tweede woord dat voldoende moest geweest zijn om de telefoon neer gooien. Dat deed Andries niet.

‘Fietskaravaan? Hoe origineel,’ hoorde hij zichzelf zeggen. Het klonk zelfs niet ironisch. Waarna hij Walter min of meer beloofde om volgende week mee te fietsen. Hij had niet eens een fiets, besefte Andries achteraf. Goede excuses komen altijd te laat.

4. Hanne

Niets was beter dan een pot zelfgemaakte vlierbessenconfituur. Hanne keurde de rij Weckpotten op het aanrecht. Ze kon een gevoel van trots niet onderdrukken. Haar eigen werk. De potten voelden nog warm aan, met aangedamppte deksels. Straks zou ze ze naar de kelder brengen en ze daar een vaste plaats geven, naast de potten rabarbercompote en in siroop opgelegde peer-tjes. De kelder was haar heiligdom, een zorgvuldige kroniek van haar loopbaanonderbreking.

Vroeger had ze een job gehad: administratie bij een klein transportbedrijf. Ze had het graag gedaan, maar niet in die mate dat ze het werk miste. Als de kinderen wat groter waren, kon ze er opnieuw aan de slag. Dat hadden ze afgesproken, Karel en zij.

Ze keek naar de klok. Kwart over drie. Over een halfuurtje ging ze de kinderen van school halen. Er was opvang op school voorzien, maar die gebruikte Hanne alleen als het niet anders kon. Eén van de begeleidsters kwam uit Polen en sprak geen woord Nederlands. Om nog te zwijgen van haar collega, die de laatste keer onmiskenbaar naar drank had geroken. Hanne had het probleem ter sprake gebracht op de Schoolraad. De directeur had gezocht, een geluid dat het midden hield tussen wanhoop en verveling. Daarna had hij beloofd dat hij haar opmerking zou meenemen naar het volgende directieoverleg. Daar was het hele dossier een stille dood gestorven.

Hanne was niet knap. Een brede neus en een nagelscherpe kin zorgden daar wel voor. Ook haar taille, of eerder het gebrek eraan, stond tussen haar en een succesvol modellenbestaan in. Ooit had ze zich daar slecht over gevoeld, en soms – als ze heel eerlijk was met zichzelf – deed ze dat nog. Ze glimlachte als ze dacht aan alle middeltjes die ze ooit had uitgeprobeerd om af te slanken. Soep- en sapjesdiëten, een fitnessabonnement, aquajoggen, en zelfs corrigerend ondergoed. Niets hielp, zelfs niet de depressie die ze aan haar vermagerpogingen had overgehouden. Het enige dat zichtbaar dunner geworden was, was haar portemonnee.

Karel vond het allemaal ok. ‘Je bent goed zoals je bent,’ zei hij. Hanne vermoedde dat hij daarmee kritiek op zijn eigen buikje wou voorkomen.

Ze schonk zichzelf een kop muntthee (vers uit de tuin) in en ging aan de keukentafel zitten. Ze genoot, zoals altijd, van de laatste minuten stilte in huis, wanneer zij en de krant een ondeelbaar geheel vormden. Haar oog viel op de bladzijde met regionaal nieuws. ‘Jongen kritiek na valpartij,’ las ze, met daaronder een foto van een straat die ze herkende.

5. Dilemma

‘We hebben drie soorten,’ zei het jongetje. Hij droeg een scoutsuniform vol kleurrijke badges. ‘Vanille, chocola en bio.’ Andries stond onwennig in de deuropening. Hij had net op het toilet gezeten toen de bel ging en dat gaf de jonge would-be verkoper een niet te onderschatten psychologisch voordeel.

‘Vanille, chocola en bio,’ herhaalde het jongetje toen Andries niet direct reageerde. ‘Het is voor Afrika.’

Een oudere man, waarschijnlijk de vader van het jongetje, stond op de stoep en sloeg het hele tafereel zorgvuldig gade,

alsof Andries een veroordeelde kinderlokker was. Naast de man stond een kruiwagen gevuld met dozen wafels.

‘Bio?’ vroeg Andries.

‘Ja,’ zei het jongetje. ‘Die zijn wat kleiner, ze kosten drie keer meer en je krijgt er minder van, maar ze zijn volledig van Fair Trade ingrediënten gemaakt. En ze zijn goed voor de natuur.’

Andries twijfelde. Hij kon kiezen. Ofwel stootte hij zijn kinderen voor het hoofd door minder en chocolaloze wafels te kopen en dat zou geheid dramatische scènes opleveren, ofwel bruuskeerde hij Moeder Natuur. De keuze was snel gemaakt.

‘Doe mij maar een doos chocola,’ zei hij, terwijl hij een vijf euro-biljet uit zijn achterzak peuterde.

Het jongetje gaf hem een doos. ‘Mijn vader had dan toch gelijk,’ zei het ventje teleurgesteld. ‘Ik had met hem gewed dat u voor bio zou gaan.’ De man op de stoep stak breed glimlachend zijn duim omhoog.

‘Nog een fijne dag!’ riep hij naar Andries.

6. De Scheve Schaats

De vette jaren waren voorbij. Ze waren gepasseerd zonder dat Georges ze had opgemerkt. Pas nu zag hij ze voor wat ze waren geweest: een gouden tijd die, voorgoed afgesloten, tot het verleden behoorde.

Hij keek de gelagzaal van *De Scheve Schaats* rond. De muren schreeuwden om een nieuwe laag verf, het houtwerk was aan vervanging toe en geen twee stoelen waren dezelfde. In een kast stonden de trofeeën van *De Vlotte Ventielen*, de plaatselijke wielclub. Hij dacht aan de feestjes die hij hier had meegemaakt, legendarische zuippartijen die in het collectief geheugen gegrift stonden. De jaarlijkse Breugheliaanse avonden. De strippende kerstvrouw van 1996. De trappistenrecordpoging in 1987.

De herinneringen deden Georges' grijsblauwe ogen oplichten. Dat gebeurde niet zo vaak, meestal zag hij eruit als iemand die in zijn auto had geslapen. Soms *voelde* hij zich ook zo. Hij scheurde een doos chips open en stalde de zakjes uit op de schappen achter de toog.

Ooit had hij plannen gehad. Er zou een tuinterras komen, een eetkaart en een ruime keus aan streekbieren. Hij had zelfs enkele paletten fruitbier besteld, die hij grotendeels had moeten weggooiden. De stamgasten hadden zijn vernieuwingspogingen meewarig gadeslagen. De meesten waren zelfs ronduit opgelucht geweest toen er van de hele vernieuwing niets in huis kwam en alles uiteindelijk bij het oude bleef.

Het rookverbod had het café geen deugd gedaan. Enkele maanden had Georges gedaan alsof hij van niets wist en had hij de asbakken laten staan. Een tijdlang was *De Scheve Schaats* het enige rokerscafé in de wijde omtrek geweest. Er waren zelfs mensen uit het Brusselse op afgekomen. Hij had gouden zaken gedaan. Tot iemand de inspectie had langs gestuurd. Hij mocht blij zijn dat ze zijn zaak niet sloten, had één van de inspecteurs gezegd – een muisachtig ventje met een toupet. Uiteindelijk had hij een boete gekregen: 3000 euro. Hij mocht er niet aan denken hoeveel Jupilers hij daarvoor moest tappen. Vanaf toen stonden de rokers buiten, naast een straalkacheltje op een overdekt terras.

Er zaten maar enkele klanten in de zaak. De meeste stamgasten kwamen pas na het journaal, als de stiltes thuis te lang en te zwaar waren geworden. Georges weigerde een televisie in zijn café op te hangen. Cafés dienden om mensen aan de praat te krijgen, vond hij, niet om hen als konijnen naar een lichtbak te laten staren.

Hij hield al de hele tijd één tafeltje in de gaten. Daar zat een op zijn minst vreemd duo. De voorzitters van Groen en CD&V, een zeldzame combinatie. Groen zat in de oppositie, CD&V in de meerderheid. Georges had hen extra lang laten wachten voor hij

hun bestelling opnam. Tenslotte hadden zij het rookverbod mee goedgekeurd. Hij probeerde discreet mee te luisteren naar wat de heren elkaar te vertellen hadden, maar telkens hij bij hen in de buurt kwam viel het gesprek stil. Het maakte Georges alleen nog maar nieuwsgieriger. Het was tenslotte een verkiezingsjaar.

Walter keek wantrouwig om zich heen. Hij kwam sowieso zelden in *De Scheve Schaats*, een café dat ook dienst deed als stamlokaal van de lokale Hubertus Jachtvereniging. Zatte venten en geweren, het was geen combinatie waar een Groene wild van werd. De *patron* leek hem bovendien iets te nieuwsgierig – de man had al vier keer het bloemstukje op hun tafel omgedraaid. Elke kant was even lelijk.

Zijn gesprekspartner voelde zich duidelijk meer op zijn gemak. Jan zat ongeveer in elke vereniging die Blaarbeek rijk was, waaronder ook de Hubertus Jachtvereniging. Hij had zijn das losgeknoopt en leunde achterover op een stoeltje dat verwaarloosd onder zijn gewicht kreunde. Jan haatte formaliteiten, voor hem was iedereen gelijk en bestond er maar één mensensoort: de Potentiële Kiezer.

‘Georges, twee Blaarbeekse!’ riep Jan. Walter had eigenlijk meer zin in een Spa bruis, maar het lokale witbier afslaan was politieke zelfmoord. Jan ontblootte zijn tanden. Zijn hoektanden gaven zijn glimlach iets dierlijks. Het maakte iedereen duidelijk dat hier een man zat waarmee niet te spotten viel. Plots boog hij zich naar Walter, die instinctief terugdeinsde.

‘Ik zal er geen doekjes om winden,’ zei Jan. ‘We hebben jullie nodig. De liberalen hebben ons bloed geroken. Ze denken zelfs dat ze de volgende burgemeester kunnen leveren.’ Hij schudde zijn hoofd, alsof hij moeite had om zoveel naïviteit te begrijpen.

Walter was op zijn hoede. Groen had al in veel coalities

gezet, die uiteindelijk allemaal één ding gemeen hadden: ze hadden de partij vooral veel misère bezorgd.

‘Wat hebben jullie ons te bieden?’ zei hij. Het klonk niet zo overtuigend als bij hem thuis, voor de spiegel in de badkamer.

De glimlach gleed van Jans gezicht. ‘Wat we jullie te bieden hebben?’ zei hij, alsof de gedachte compleet nieuw voor hem was. ‘Een plaats in de meerderheid, inspraak...’

De twee glazen Blaarbeekse waren intussen gearriveerd. Dat was goed. Zo had Walter iets om zijn teleurstelling achter te verbergen.

‘Wij hadden aan een schepenambt gedacht,’ zei Walter. ‘Ruimtelijke ordening, milieu... En een zitje in de ocmw-raad.’
‘Stop!’

Jan zette zijn glas met een klap neer. Zijn gezicht stond op onweer. ‘Hoeveel procent hadden jullie ook al weer in 2007?’ vroeg hij fijntjes.

Walter kende het cijfer vanbuiten tot twee cijfers na de komma. ‘6,71 procent,’ zei hij.

‘Dat is de helft van sp.a,’ zei Jan. Sp.a had één schepen – en dan nog wel die van cultuur.

‘En wie hadden jullie als schepen gezien?’ ging hij verder.

‘Dat moeten we nog met de partijraad beslissen.’ Walter voelde zweetdruppels onder zijn oksels prikken.

‘Allez, het is toch geen staatsgeheim, zeker?’ Jan liet zijn hoektanden nog eens flitsen.

‘Ik kan het echt niet zeggen,’ zei Walter. Het was zelfs niet gelogen. Hij had nog steeds, amper zes maanden voor de verkiezingen, geen kandidaat gevonden. Niet dat hij dat ooit zou toegeven, nog in geen honderd jaar.

De deur zwaaide open. Enkele vaste klanten kwamen het café binnengewaaid, een luidruchtige verzameling dikke jassen, sjaals en mutsen. De kou hing als een onzichtbaar, maar voelbaar, deken om hen heen.

‘Wie we daar hebben!’ riep één van de nieuwkomers, een

beer van een vent met een camouflagejack. Tot Walters afgrijzen wees hij naar hem. ‘Een Groene! Moet gij niet buiten zijn? De vogeltjes eten geven?’ Zijn vrienden lachten schaaplichtig mee.

Walter had ervaring met genante situaties. Hij zat tenslotte al twintig jaar in de gemeentepolitiek. ‘Ik denk dat ik maar eens opstap,’ zei hij. Hij was allang blij dat er hem toch één streekbier bespaard was gebleven.

‘Ik bel je nog wel,’ zei Jan. Of dat een belofte of een dreigement was, liet hij in het midden.

7. Grond

Het ging nog steeds om grond. De rest was bijzaak. De gemeentesecretaris maakte zich geen illusies. Hij kende zijn dorpsgenoten. Ze mochten dan wel in de verzekeringssector werken, één of andere hippe job in de ICT hebben of op een loft wonen, diep vanbinnen waren het nog steeds boeren. Ze maten hun status af in hectaren en rooilijnen, meer was er niet.

Hij deed de zware kelderdeur behoedzaam achter zich dicht. Het archief was Jo’s privédomin. Officieel was Eva, de gemeentearchivaris, er de baas, maar Jo had haar al snel duidelijk gemaakt bij wie ze over een halfjaar haar evaluatiegesprek had: bij hem en niemand anders. Het was simpel. Als de gemeentesecretaris in de archiefkelder zat, bleef de rest van het personeel buiten.

Jo hield van de geur van oud papier. Die deed hem altijd denken aan de bibliotheek op zijn oude school, aan Bijbels en Guido Gezelle. Dit keer was de secretaris echter te geagiteerd om zulke details op te merken. Het kadasterplan dat hij zocht, stond niet op de juiste plaats.

Jo haatte elke vorm van onzorgvuldigheid. Hij moest zich

regelmatig inhouden om de overladen bureaus van zijn medewerkers niet op te ruimen of om hun dossiers niet zorgvuldig te aligneren. De mysterieuze verdwijning van de kaart, een relatief oud archiefstuk, maakte hem uitermate nerveus. Het ging om een kadasterplan met perceellijnen uit de 19de eeuw. Hij kon zich niet inbeelden wie anders dan hijzelf het nodig kon hebben.

Eva liep net voorbij toen hij de archiefdeur achter zich sloot. Ze droeg een muisgrijs mantelpakje dat Jo nog niet eerder had gezien.

‘Weet jij waar het A-kwartier van de Popp-kaart ligt?’ vroeg hij. Eva keek hem licht gealarmeerd aan. Haar baas maakte haar altijd nerveus.

‘Ik kan het straks opzoeken als u wil,’ zei ze. Jo reageerde niet – hij leek dwars door haar heen te kijken.

‘Eh... ik zal het *nu* opzoeken,’ verbeterde ze zichzelf. Jo gaf haar één van zijn mechanische glimlachjes waarbij zijn mondhoeken exact één centimeter omhoogschoten.

Eva fronste haar wenkbrauwen toen ze op haar monitor keek. ‘Siebert van Milieu heeft het opgevraagd,’ zei ze. De lijst met ontleningen was kort. Sinds een deel van de archieven was gedigitaliseerd, lieten de meesten van haar collega’s zich niet meer in het archief zien.

‘Hij heeft het al vier dagen,’ zei ze. Eva voelde zich een verraadster. Normaal moesten archiefstukken op het einde van elke werkdag weer worden ingeleverd. Ze hoopte dat ze Siebert niet in de problemen bracht.

Kadasters waren gevoelige materie. Ze waren de enige objectieve bron waar het de afbakening van de percelen betrof. Zo’n bron was nodig. De meeste Blaarbeekse boeren gingen uiterst creatief met hun land om, als echte meesters in wat Jo het ‘Paaltjesspel’ had gedoopt.

Het Paaltjesspel begon altijd subtiel. Eén of meer paaltjes die een decimeter verschoven, een haag die plots pootjes bleek

te hebben ... Volgde er geen reactie van de benadeelde buurman, dan werden de grenzen enkele jaren later opnieuw verlegd – tot er een aardig stuk grond van eigenaars was gewisseld.

Het waren niet alleen de boeren. Ook gewone burgers sjoemeldelen met de grenzen van hun tuintjes, die op den duur de grilligste vormen aannamen. Dat leverde de nodige ruzies op, die mensen soms op de dienst Grondgebied kwamen uitvechten. Dan werd Eva het archief in gestuurd om daar het nodige bewijsmateriaal te verzamelen.

De Popp-kaart werd regelmatig bij burenruzies ingezet. De kaart dateerde uit 1867 en was het werk van Philippe Christian Popp, een beroemdheid – voor zover dat in de wereld der landmeters mogelijk was. Jo had in Popp een geestesverwant gevonden. Zijn kaarten waren zo minutieus opgesteld dat ze zelfs nauwkeuriger waren dan sommige moderne, digitale exemplaren. Dat net Siebert – die normaal geen fluit gaf om oude perceelgrenzen – de kaart had opgevraagd en het A-kwartier dan nog wel, baarde Jo zorgen.

Siebert was een geval apart. Hij was de enige met meer dienstjaren dan Jo, was min of meer vast benoemd en dat maakte hem onaantastbaar. Terwijl de rest van het gemeentepersoneel sidderde en beefde onder Jo’s strenge bewind, bleef Siebert zijn gezapige zelf. Hij was een ‘original’, één van de mannen die mei ’68 nog hadden meegemaakt. Soms kwam hij op zijn sloffen werken – één keer zelfs in iets dat verdacht veel op een pyjama had geleken. Zijn lange, grijzende haren bond hij samen met elastiekjes die hij uit de bureauvoorraad pikte.

Nu zat hij aan zijn bureau, voorovergebogen over de Popp-kaart. Een halflege kop koffie balanceerde op de rand van een stapel documenten. Daarnaast lag een beboterde donut. Jo kon een siddering niet onderdrukken.